

МИХАЙЛО ВОЛОЩУК

Душі моєї оберіг

Поезії

Редактор: Михайло МИХАЙЛЮК
Обкладинка: Ірина МОЙСЕЙ
Техноредагування: Тереза ШЕНДРОЮ

Референти: Михайло МИХАЙЛЮК
Михайло ГАФІЯ ТРАЙСТА
Міхаєла ГЕРБІЛ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
VOLOȘCIUC, MYHAÏLO

Dushi moiei oberih : do 85 - richchia poeta / Myhailo Voloshchuk. -
București : R.C.R. Editorial, 2019
ISBN 978-606-745-049-1

821.161.2

Книга фінансована Союзом українців Румунії

МИХАЙЛО ВОЛОЩУК

Душі моєї оберіг

До 85 – річчя поета

**Видавництво «RCR Editorial»
БУХАРЕСТ 2019**

ТВОРЧЕ ДОВГОЛІТТЯ

З давен кажуть, що людина повинна залишити за собою слід на землі і в пам'яті своїх ближніх: посадити дерево, збудувати дім, виростити дітей, а то й спромогтися на духовні надбання – писане слово, витвори пензля, пісню. А це засвідчує, що вона не прожила марно, що про неї згадуватимуть наступні покоління добрим словом.

Буковинське українське село Негостина дало багато славетних імен – від народних мудреців на кшталт простого селянина Григорчука-Маника, котрий знав напам'ять «Кобзар» Тараса Шевченка, до просвітителів, котрі несли в народ світло книги, до відданих вчителів, письменників, фольклористів, диригентів, театральних режисерів та акторів самодіяльного театру.

А в галереї цих імен на чільному місці стоїть ім'я Михайла Волощука – поета, маляра, талановитого актора, композитора, якому 12 січня виповнилось 85 літ.

Знаю негостинського ювіляра давно, ще з часів мого навчання в Серетському українському ліцеї.

Тоді я читав його вірші на сторінках газети «Новий вік», бачив його гру на сцені у провідних ролях у класичних українських п'єсах, читав про нього в єдиній на той час українській газеті; бо якщо перегорнути колекцію «Нового віку» 50 – 60-х років минулого сторіччя, то в одному з чисел часопису можна прочитати репортаж під назвою «Наш Ганько». А «Наш Ганько» – це був молодий Михайло Волощук, тоді «зірка» негостинського самодіяльного театрального колективу, яким керував незабутній учитель і просвітитель Дмитро Аріч, а згодом його талановитий учень Дмитро Куява. (Див. про це книжку Миколи Майданюка «Негостинські спогади».)

Пишучи передмову до однієї з попередніх збірок ювіляра, я вивів у заголовок до неї рядок з його вірша: «В червонім пульсі совісті і правди», рядок, суть якого конденсує життя і творчість Михайла Волощука особливо тепер, коли він досяг свого творчого довголіття (народився 12 січня 1934 року), ставши чи не найрепрезентативнішою постаттю рідної Негостини, продовжуючи нарощувати духовні надбання видатних попередників, таких, як Іван Абрам'юк, Дмитро Аріч, Василь Клим, Павло Шовкалюк, маючи таких друзів – соратників, як Іван Кідещук і Євсебій Фрасинюк.

У свої поважні літа Михайло Волощук вельми активний у поетичній творчості, він багато малює, складає музику до власних віршів (має цілий пісенник, який чекає побачити світ), розвозить велосипедом українські часописи і журнали негостинським читачам. Тоді як чоловіки його віку і навіть молодші ходять з палицею і жаліються на всілякі недуги, Михайло Волощук осідлає «колесо», і, дивись, майне до Серету, наприк-

лад, у вівторок, ярмарковий день, коли на пляцу зустрічаються (це вже стало традицією) наш ювіляр з Віциком Сердинчуком, Євсебієм Фрасинюком, до яких часто примикають інші негостинці, а ще аптекар Юра Пережук.

Отже, маю честь редагувати третю ювілейну поетичну збірку Михайла Волощука, яка носитиме назву «Душі моєї оберіг» (це рядок з одного його вірша). До книжки входять вірші, написані і друковані, особливо у «Нашому голосі», за приблизно останні десять літ.

Слід підкреслити, що і в новій збірці поет, так би мовити, рівний собі, вірний своїй тематиці, своєму стилю. Це поезія медитативна і ностальгійна.

Звертаючись до своєї совісті, до людей, насамперед односельчан, поет зважує – запитаннями і відповідями – прожите і зроблене, бо «в серці догорають літа», вони «летять без вороття». «Хто я, ріка, чи острівець?» – запитує себе поет. Метафорично – людина острівець у ріці часу.

У всіх своїх збірках, звертаючись до текучості часу, Михайло Волощук бере за душевний оберіг рідне село Негостину – «село єдине в світі», «незгасний вогник у житейській млі», «село вічне і святе», яке оберігає його «від блуду». Перед рідним селом, перед його людьми, він сповідається у хвилини радості і душевного спокою, зневіри і вагань, плекає надію, що не провинився, що залишить за собою красні сліди. Крім того, поет і пейзажний лірик, він зливається з природою Негостини – з її садами, квітами, потоками, прислуховується до їх таємничої мови, вони допомагають вивищуватися над буденщиною. Пейзажні вірші – задушевні, милозвучні і сентиментальні.

У ряді віршів Михайло Волощук звертається до образу матері, ідеалізованого як у народній пісенності, яка чекає з далеких доріг свого сина, чи коли її вже не стало, він снить матір: «Постій, моя мамо, зі сну не зникай, / постій, як колись, біля мене...»

Поет звертається і до Бога як найвищої справедливості. Людина повинна усвідомити, що десь існує всевидюче око Творця, тому вона, людина, має пильно виважувати свої кроки на землі, зокрема молитвою: «Любіть, люди, Бога / Й молитесь щоднини, / Бо тільки молитва звільнить вас від тьми.»

З висоти своїх літ Михайло Волощук сповідається людям: «Я вам належу, вам усім. / Не свій я вже, і ви це знайте. / Я з піснею зайшов у кожній дім, / Прийміть, любіть її, вітайте» – «Я вам належу.»

Михайло МИХАЙЛЮК

ЛІТА

Прийдіть до рідного вікна,
Мої скарби, мої літа,
Заграйте край моїх воріт
На скрипці молодечих літ.

Не відрікайтесь тих доріг,
Які ведуть на мій поріг,
Ввійдіть, як доля, в рідний дім,
Хай спалахне у серці грім.

Ввійдіть до хати, я вас жду,
Мов безконечність ранкову,
І не страхайтесь сивини, —
Це я в цвіту, немов сади.

Щедрують обрії і світ
Розлунним голосом трембіт.
Защедрувало і життя
Для нас й для нашого буття.

Отож прийдіть, хоч заметіль
Мела б на вас ізвідусіль,
Не треба співчуття, ні сліз,
Ні смутку, що в душі наріс.

Ви лиш прийдіть, хай роздоріж
Не знає літ моїх рубіж,
З вишневим цвітом у душі
Прилиньте, соколи, втішіть.

Бо з вами рани всіх невдач
Не так болять, хоч сум – сіяч
На скроні сипнув перший сніг –
Душі моєї оберіг.

Тому я кличу вас, літа,
Під моє скромне покриття,
Бо тільки з вами злину в даль
Високу, мов моя печаль.

Отож щедруйте на весь світ
Розлунним голосом трембіт,
Ввійдіть, як доля, в рідний дім,
Хай спалахне у серці грім.

НА КРИЛАХ ПОЕЗІЇ

На крилах поезії у вічність лечу,
Поміж світлі зорі, поміж і сузір'я,
На них я напевно й до здійснень дійду,
Бо маю в поезію сильне довір'я.

Поезії спів мене кличе весь час,
Її світлий голос і в снах своїх чую,
Я рад, що він сяє, що він не погас,
Що він український, що з ним я мандрую.

Я рад, що поезію змалку пізнав,
Ще з дня, коли мої літа розцвітали,
Її я так сильно в житті покохав,
Що з неї цвіти й дотепер не опали.

Поезія є споконвіку сильна,
Ще й світла така, як в сім'ї є матуся,
Тому лину в світ її, лину щодня,
Й до саява її я з любов'ю горнуса.

— . — . — . — *Михайло Волощук* — . — . — . —

*На крилах її я досяг висоту,
Простори, які нелегко уявити.
Й натхнення одержав, і віру святу,
З якою я зможу у вічності жити.*

*На крилах своїх вона дух мій несе,
І серце моє до життя осяйного,
Де Господь чекає її і мене,
Як мати і батько з доріг сина свого.*

СТАРИЙ?

*«Аж страшно... і досадно, від
певного часу навіть ухиляюсь
глянути в дзеркало...» – Василь Клим*

*Ніхто тебе не покарає
За те, що звеш себе старим,
Поки твій дух недремно сяє,
Зостанешся ти молодим.*

*Не муч себе тяжким докором,
Не падай в млу осінніх літ,
Подумай, що на твоїх скронях
Не паморозь – вишневий цвіт.*

*Це дасть тобі святої сили.
Розвіється весь сум в борні,
І кров твої напружить жили
На радість серцю – голосні.*

*Хоч старості підступні тіні
Толочать з заздрості цвіти,
На щастя, в цім глухім тремтінні
Не можеш існувати ти.*

*Тобі належить світ безмірний
І безконечна далечінь.
Тільки перу залишся вірний –
Підкориться і височінь.*

*І туга вся, і всі скорботи
Розвіються, загинуть, вмруть.
Візьми перо – і до роботи.
Всі юні сили оживуть.*

*І більш не будеш називати
Себе негарним і старим,
Бо хто буде тебе читати,
Той скаже: юний ще наш Клим!*

ОСІННЄ ЦАРСТВО

*Палає, як диво, ця осінь буйна,
Поглянь лиш на барви шовкові.
Дивись, бо вже скоро перейде вона,
Дивись на це царство з любов'ю.*

*Все в золоті дише! В незмірній красі.
Не в силі я це описати.
Чи мало таланту дав Господь мені,
Бо важко це все змалювати?*

*Аж очі печуть від буянь золотих,
Бо де не поглянеш – все в злоті.
Ось ясен край лісу, мов красний жених,
Моргає тополі високій.*

*Дивлюсь на цю радість, на даль золоту,
Дивлюсь, як на Божу ікону,
Й здається мені, що в раю я живу
Й не чую вже гул «Вавілону».*

ВІТРИ

*Осінні вітри бозна звідки пливуть,
Як хвилі в безкрайньому морі,
На крилах своїх вони холод несуть
І сірі тумани, і бурі.*

*Тремтять на деревах пожовклі листки,
Їм важко на землю спадати.
Не хочуть нізащо у безвість піти,
Не хочуть гілок покидати.*

*Хоч золотом сяють в осінній красі,
Та все ж у цім сяйві сумують,
Жаль мені їх, і так важко мені,
Що бурі над ними кепкують.*

*Така вже їх доля, жовтіють і все.
Хіба хтось за ними зітхає?
Зникають, немов не було їх ніде.
Чи й нас така доля чекає?...*

В ПАМ'ЯТЬ ПОЕТА І ГЕРОЯ УКРАЇНИ ІВАНА ДРАЧА

*Нема вже Івана Драча, дорогі,
Уже вище зір він, далеко від болю,
На крилах віршів він піднісся з землі,
Пішов наче голос чудесний в роздолля.*

*Він у пам'яті нашій себе залишив,
Щоб з ним ми у шані весь час розмовляли,
Бо нас, українців, він щиро любив,
І ми ту любов у серцях відчували.*

*Він був на Вкраїні, як промінь надій,
Бо мріям народним давав міцні крила,
Завжди серед люду і в гущі подій,
А слово його – щира правда і сила.*

*Боровся за Неньки-Вкраїни права,
Хотів щоби в мирі вона процвітала,
Щоб була могутня, багата, міцна,
Своїми здобутками світ дивувала.*

*У вічність пішов наш Герой і Поет,
Якого талант всі українці вітали,
Покинув цей світ всіх тривог і суєт,
І дух його в небі врочисто прийняли.*

*Зустріли його, як стрічають царя,
Звучали у Цартсві небесному труби,
І гімн України лунав того дня,
Осанни лилися йому без рахуби.*

*І згадка в душі про той день не згаса:
Ось він в Негостині мов промінь космічний,
Тоді зрозумів я, Іван Драч – краса.
І він є безсмертний, і він буде вічний.*

Я ПОВЕРНУСЬ

*Спішу життям, все щось шукаю,
І став невиразним в бігу.
Щось здобуваю, щось втрачаю,
А потім, як скала, мовчу.*

*Я – наче гілка без спокою,
Яку злий вітер прагне вгнути,
Але керую так собою,
Щоби свій корінь не забути.*

*Я оглянуся, щоб згадати,
Де свою юність залишив,
І повернусь, щоб позбирати
Все те, що на бігу згубив.*

ТИ ПАХНЕШ ВЕСНУВАННЯМ

*Ти пахнеш веснуванням, хоч зима
Вирізьблює на вікнах своє диво,
Ти – мов та чаша доброго вина,
Яка цілує губи незрадливо.*

*Тебе я чую в співі вишини,
Якою нині Хирувим керує,
Ти сяєш всюди, мов ангельські сні...
Я радий, що краса твоя існує!*

X X X

*Коли ти бережеш залізний спокій,
То спогад твій мов буревій гримить,
І час той строгий, лютий і жорстокий
Снігами покрива твою блакить.*

БЕРЕЗИ

*Спалахує сокира й розтинає
Стрункі берези на крутій горі,
І дух мій смуток холодом вкриває,
Я чую стогін їх в холодній млі...*

*Великий гріх берези ті рубати, —
Не стримує матуся сліз, —
Бо то дівчата, які повмирили
Й перетворились у красу беріз...*

ВТІХА

*Пишається сад у багрянному листі,
Шурхоче – шепоче чарівні слова.
Дивлюсь на калину в червоному намисті —
І більшої втіхи для мене нема.*

ПО-УКРАЇНСЬКИ

*Я так очікую тепла,
Бажаю з лугом розмовляти,
А потім взятись до пера
І нашу зустріч описати.*

*Усю розмову, все, все, все
Покласти на папір з любові,
Щоб кожне слово вікове
Всміхалося-цвіло у нашій мові.*

*Бо українське рідне слово
Господь з віків благословить,
Тому і я не випадково
Так вірно з ним почав дружить.*

*З колиски ще я вчивсь любити
Цю мову світлу Кобзаря,
Тому допоки буду жити,
Не відречусь її тепла.*

ОСІННІ ТУМАНИ

*Осіннього сонця тремтливе проміння
Замулити хочуть тумани важкі,
Бо звіку не терплять барвистість осінню,
Бо їм до вподоби холодні дощі.*

*Хоч осінь така жовтолиста і мила,
Що з нею і сонце до шлюбу пішло б,
Тумани гадають, що в них доста сили
Затьмарити золото шат і подоб.*

*Хай Господь відверне своєю рукою
Їх злобу від осені й чарів її,
Вона є для мене царівна спокою
І скарб чарівний для моєї душі.*

ОПАДАЄ ЛИСТЯ

*Опадає листя на мої літа,
Із них вже журавлі давно злетіли.
Стою біля порожнього гнізда
Й дивлюся на віти обгорілі.*

*Вже і сердиті хмари піднялись,
Загострює вже грудень свої зуби
І немов шепоче: «Помолись,
Щоби дожив побачить голі дуби».*

*Віддає земля останній жар,
І чомусь я відчуваю себе бідним,
Я беру осінь під свій киптар
І грію її духом своїм гідним...*

СВЯТА РАДА

*Якщо не був ти досі з Святим Богом,
То від сьогодні ти Його шукай,
Щоби лихий не взяв тебе на роги,
Щоби не у пропасть ти пішов, а в рай.*

*Шукай Його, як соняшник проміння,
Не відкладай на той чи інший день,
З'єднайся з Ним, як з квіткою коріння,
Живи із Ним щоночі і щодень.*

*Шукай без перестанку шлях до Нього
І дружбу з ним на віки закріпи,
І на пораду – зраду до лихого
Ніколи і нізащо не ходи...*

*Щоби боровся, як прийде спокуса
Й тебе захоче збити із путі,
Звернися у молитві до Ісуса,
Щоб не пропасти у безодні огняній.*

*Тому потрібно жити чесно в вірі,
Щоби гріхами не засіяти життя,
Не потонути в безнадії й недовір'ї
Й піти дорогою без світла й вороття.*

*Усі зусилля треба підкріпити,
Щоби Всевишній полюбив тебе.
Лише тоді ти зможеш гідно жити
Й побачить Його царство золоте.*

ВСІ ПОКОЛІННЯ

*І скільки невідомих тих облич
На мене зір свій лютий направляють,
Хоч Господа на допомогу клич –
Вони ж бо, дивні, музики не знають.*

*Якби у музиці вони жили,
В душі своїй несли її веління,
То стали б ми усі в одні ряди
І згадували б нас всі покоління.*

МАРНО НЕ ТРУДИВСЯ

*Я увесь світ уздовж пройшов
І на шляхах його втомився,
Але зберіг святу любов –
А, значить, марно не трудився!*

НІХТО НЕ СУДИТЬ

*Печаль мою ніхто не судить,
Месія знає і про це.
Хто спричинив її – той блудить
І в каторгу себе веде.*

*Того не хоче признавати
Ні мати рідна, ні отець.
Він буде жити в страху й ждати
У безнадії свій кінець...*

БЕЗКОНЕЧНІСТЬ ГОРИТЬ

*Безконечність горить – безупинно горить,
У вогні відбивається небо й земля,
Все живе спалахнуло вогнем і кипить,
Тільки в серці моїм догорають дотла.*

ВЕРНИ МЕНЕ

*Верни мене ще до зорі,
І буду я лише твоїм.
З собою літо принесу
У твій холодний зимний дім.*

*Ти – вітер, буря, заметіль,
Ти з усміхом стрічаєш біль.
Мене до себе поверни,
Я так боюся самоти!*

НОЧІ – МОВ СЕСТРИ

*Вишні вже заснули, тихо всюди, тихо...
І як місяць вийшов з-за гнучких беріз,
Моє серце, бідне, десь помандрувало,
Та куди: до втіхи, чи, може, до сліз?*

*Ночі – немов сестри, з ними розмовляю,
І свої турботи в їхній дім несучу.
З ними пахну цвітом, з ними розмовляю,
Аж поки у безвість тихо відійду...*

ЙДЕ В ГОСТІ МАМА

*Йде в гості мама, йде до сина свого,
Несе з собою радість і журбу,
Хоча тривожить серце їй знемога,
Хоч збільшує на скронях сивину.*

*Йде в гості мама, йде з села до сина,
Щоби побачить чи здоров, чи ні,
Чи в радості живе його родина,
Чи має хліб щоденний на столі?*

*Зайшла до хати з скромними дарами,
Заходилася з торби вибирати:
Горіхів, яблук, що ростуть край брами,
А потім – сина свого цілувати.*

*Й пробачилась на килимі широкім,
Що туфельки не зняла з ніг своїх,
Просила сина в домі тім високім,
Щоби простив цей ненавмисний гріх.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*І син сказав: – Все, що надбав я, мамо,
Все це багатство – то немов роса,
А найдорожчий скарб, скажу всім прямо, –
Це ти, матусю, це твоя краса.*

РОСТУТЬ БУЗКИ

*Ростуть бузки на маминій могилі,
Вітри лоскочуть їх щодня, щодня,
Я бачу в їхнім цвіту очі милі,
І скроні посивілі, і святі уста.*

*Такі пахучі – сонцем оповиті.
Їх шепіт гріє втомлений мій дух,
Вони мов хрест Всевишнього Владики,
До них завжди я направляв свій слух.*

*Вони нашіптують мені поради,
І нині прислухаюся до них,
Щоб не взяли мене лихі принади,
Вони – розрада й захист мій від лих...*

*Благословенна материнська сила,
Якій немає віку, ні кінця.
Хоч матері уже нема, та її крила
В моїх живуть, як в пеленках дитя.*

— . — . — . — Душі моєї оберіг — . — . — . —

*Ці крила в дні тяжкі допомогали
Пройти мені крізь бурі, крізь громи,
Вони мені немов на скрипці грали,
Про чародійні мамині бузки.*

*Відвідую я їх, я їх кохаю,
Я розмовляю з ними в тишині.
Я ними викликаю маму з раю,
Щоб усміхнулась, як колись, мені...*

ЯК Я РОДИВСЯ

*Все небо Боже на бандурах грало,
Як я родився в хаті на селі,
Як мою маму співом напувало
Щось таємниче, з рідної землі.*

*Ніхто не чув той спів, лиш моя мати.
І здогадалася, мабуть, тоді, що я,
Як підросту, буду вірші писати
І музику творити все життя.*

*І житиму у рідній пісні милій,
Зіграю в п'єсах ролі головні.
І чистий буду, як Дніпрові хвилі,
Коли зустріну промені живі.*

*А як пора дитинства проминула
І я підріс, як явір край Дніпра,
Той спів, що тільки мати його чула,
Почув і я в акордах рідного села.*

В ДУШІ МОЇЙ

*В душі моїй і радощі, і муки,
У той же час і сніг, і дощ шумить,
У ту же пору сонце гріє луки
І морозець, мов слово зле, скрипить.*

*В душі... Отам містяться світ і далі,
В ній спокій і громи, що струни реуть.
В ній квіти і такі, що вже зів'яли,
І ті, що лиш для вічності цвітуть.*

Я БУВ

*Я був і сонцем, і дощем,
І глиною, і скрипкою, і цвітом.
Устиг я бути заходом і днем,
Зорею, місяцем і літом.*

*Назвати можна це життям,
Порогом рідної хатини,
Молитвою і суцим днем,
Чи просто долею людини...*

НЕ СЛОВОМ

*Не словом ти сказала – жий, терпи,
А поглядом і щирою сльозою.
І відтоді усі мої думки
Лиш заповнені тобою.*

*Ти ніч мою зробила днем
І рану в спів перетворила.
І я, обпалений вогнем,
Розправив знову свої крила.*

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

*Я повен сонця, можу всіх зігріти,
Я повен неба й щедрої землі,
Я повен тих гаїв, де можна снити,
Й гостей чекаю з хлібом на столі.*

МОЯ ЛІРА

*До справжньої ліри коли я дійшов,
Не знав, що вона чарівниця.
Що в мені розбудить до пісні любов,
І стане, як Божа Каплиця.*

*В капліці цій я, наче ангел, живу,
В ній пісні українські складаю,
Я їх у дівочих серцях бережу,
Як Бог зберігає вічність у раю.*

*Це щастя не просто в житті досягти,
В крові його важко відчутти,
А як досягнув, то його освяти
Й готуйся ти піснею бути...*

ДОРОГИ

*Запахли цвітом дороги мої,
Веселка їх спостерігає,
На них відчуваюсь, як в хаті своїй
Хоч серце вже втома долає.*

*Вони розснувались для сили і ніг,
Край них бачу яблуні й груші,
І цвіт їх наче палаючий сніг,
Який обгортає людські душі.*

*Круті, але й рівні, без них я б не зміг
Життя свого ціль зрозуміти.
Тому, як вертаюсь з нелегких доріг,
До сліз починаю радіти.*

МОВ ВИШНЯ

*Вже похилився бабин сад,
Всихають яблуні і сливи,
Мов знищив його жар чи град,
Чи інше сталося тут диво?*

*Все обгоріло, все пройшло,
На серці смуток появився,
Мов вдарив хтось ножем в чоло,
Щоб світ скоріше закінчився.*

*Дивлюсь кругом на все сухе:
Вже все дійшло до кінця-краю,
Моя лиш вишня ще цвіте...
Допоки? Сам себе питаю...*

ДОРОГА ДИТИНСТВА

*Вже ранок і сонце з-за хмари зійшло,
А зелень мов молиться Богу,
Прекрасна земля, у промінні село,
Тут бачу дитинства дорогу.*

*Дитиною бувши, я нею ходив
Із мамою квіти збирати.
І хоч зосенів я, та рад, що дожив
До серця її пригортати.*

*Вона споминає щоразу мені,
Той час, що злетів, мов лелека,
Вона наче Біблія в моїй душі,
Як подруга близька й далека...*

*Вона, мов історія мого життя,
В дитинство мене повертає,
І клич її чую щоночі й щодня,
Вона наче в золоті сяє.*

*По ній перші кроки у світ я зробив,
Нераз розставався я з нею,
А потім за нею глибоко тужив,
Як за любов'ю своєю.*

*Я можу забути в житті цьому все:
Образу і біль, засторогу,
І ніж той, що вдарив у спину мене,
Та цю не забуду дорогу.*

ЯК ПОВЕРТАЮСЬ

*Як повертаюсь я з дороги,
Мені здається, що в зимі
Всевишній Бог стелить під ноги
Вербові котики мені!*

ПРИЙШЛА ВЕСНА

*Весна зазирає у вікна мої,
Як дівчина гарна в віночку.
Вона хоче квітами вишить мені
Барвисту українську сорочку...*

Я ВАМ НАЛЕЖУ

*Я вам належу, вам усім,
Не свій я вже, і ви це знайте,
Я з піснею зайшов у кожний дім,
Прийміть її, любіть її, вітайте.*

ЯК ЗОРІ ЗАСНУТЬ

*Як зорі заснуть у небесному крузі,
А місяць засне у своїй вишині,
Ми стрінемось, люба, в зеленому лузі,
З'єднаєм навіки серця там свої.*

*Нам тиша пісні свої милі заграє,
А ніч нам надіне весільні вінки,
І небо нас в мить ту нічну повінчає,
Ти станеш моєю на вічні віки.*

*Ти будеш зі мною щодня й щохвилини,
Без тебе ні кроку в житті не зроблю,
Збудуємо дім наш в садах Негостини,
Де ти проживеш і де я проживу.*

*Наш дім нас теплом своїм щиро зігріє,
Ти будеш у ньому, як квітка, цвісти,
І в нашому щасті ніхто не посміє
Розстроїти наші сердечні скрипки.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*А наша дочка чи синок кучерявий
Зросте в нашій хаті, пісенній, святій,
Я вірю, це буде, бо дух твій ласкавий,
Дає мені сили в любові моїй.*

ЗГАДКИ

*Весна збудила в серці моїм згадки
І я спинивсь посередині кладки.
Минуло сорок літ від того дня,
Як на цій кладці погляд твій стрів я.*

*Сьогодні вітер кладку ще гойдає,
А нас обох, на жаль, там вже немає,
Замовкли наші голоси в снігах,
Ти – не гніздо, а я його не птах...*

МОВ НА ТРОСТИНІ

*Мов на тонкій тростині я живу,
Бо кожний подих мною коливає,
Немов я хрест важкий несу
На ту гору, якої ще немає...*

ВЕРЕСЕНЬ

*Вже вересень блукає по стерні,
Вже ясени понад шляхом мідніють,
Лиш в спогадах співають солов'ї,
Співають і зітхають, і радіють.*

*Вже осінь розгулялась навкруги,
А скоро снігом просторінь заграє
І дух вогнів, мов сяйво, в наші сни
Для радості і втіхи завітає.*

КОРІНЬ ВІЧНОСТІ

*В моїм степу гуляють коні,
В моїм степу шумлять дощі –
Високі, в гомінкій погоні,
І сонце сходить з-за душі.*

*В моїм степу не смерть крокує,
Не смерть загрожує життю.
Тут корінь вічності панує,
Даруючи наснаги дню.*

*Про це тут гомонить цвітіння
Під владуванням висоти,
Тут кріпиться моє сумління,
Зникає страх темноти.*

*Тут буйно радість духу бродить,
Даруючи з своїх скарбів
Все те, що степ під сонцем родить
З моїх прещедрих корінців.*

*Хотів би в віршах передати
Те царство світлої краси,
Та звідки слово те узяти,
Щоб в нім замірили степи?*

*Степи, в яких гуляють коні,
З яких віки сюди, до нас,
У первозданності законі
Небес шлють віщий синьоглас.*

*Тут кожний камінь голос має,
Тут кожна стежка степова
Веде в історію і знає,
Хто пращур мій і хто є я.*

*Я власник славного творіння,
Мов світлість поту на чолі,
Живе моє міцне коріння,
Снагу оддаючи землі.*

ПРИВІТ

*Привіт тобі, доріжко, а тополі
Хай над тобою розвівають день,
Бо скоро осінь ухне на роздоллі,
Довкіль розкине мідь своїх пісень.*

*Мов ворони, застелять сонце хмари,
Понад горбами пропливе туман,
І спогади, неначе яничари,
Ввіреуться у сну мого океан.*

МОЛИТВА

*Молюся я до тебе, як до Бога,
Ти ангел мій і небеса відкриті.
Дивися, біля нашого порога
Човни надій стоять ще нерозбиті.*

*Ми попливем до світлих берегів,
На хвилях тихих вечорами.
Для нас там ранок зазорів,
Навіяний попутніми вітрами.*

НЕГОСТИНСЬКА КАЛИНА

*Похолодало в Негостині,
Показує вже осінь зуби,
Вже приморозь, бач, на калині,
До неї тулить свої губи.*

*Прийшла пора її зітхання,
Що листя стало опадати,
Що наше дороге кохання,
До квітня мусить подождати.*

*Хотів би, щоб моя калина
З пори цієї певно знала,
Що не наступить тая днина,
Любов щоб поміж нас пропала.*

*Що і в зимі, в буйних завіях,
Чи в найлютішу хуртовину,
Її у своїх світлих мріях,
Не обмину і не покину.*

— . — . — . — Душі моєї оберіг — . — . — . —

*І кожної буду я днини
Брести високими снігами,
Щоб віття рідної калини
Зігріти серцем біля брами.*

*А вже коли минуть завії
І цвіт з'явиться на калині —
Наша любов і наші мрії
Розквітнуть знов у Негостині.*

ЗОЛОТА ОСІНЬ

*Не раз писав про осінь золоту,
Мене душа до цього спонукала,
Бо осінь я ще з юності люблю,
Її краса мене зачарувала.*

*Хіба хтось має стільки кольорів,
Як осінь ніжна, чиста і багата?
Як гарно, коли золотом садків
Оповивається батьківська хата.*

МОЯ ЛЮБОВ

*Моя любов тебе не забруднить,
Вона не для трагедії існує.
Хоча над нею світ увесь горить,
Вона себе до спокою керує.*

*Я тішусь нею, як дощем трава
І як промінням білий цвіт лілеї,
Як вітром косарі в жаркі жнива, —
Вона ж бо світло з глибини моєї...*

*В ній я збираю солоду для всіх,
Я ним лікую серця свого рани
Й лечу туди, де не існує втіх,
Нема де правди, а лише обмани.*

*Знаходжу нею шлях я до сердець,
В яких усе зів'яло і згоріло,
Де сохне в путах правди корінець
І перетворюються вина в трійло.*

*Палахкотить любов, як ранній схід,
Байдужості руйнує чорні скелі,
А небо все цілує її схід,
І розцвітають квіти у пустелі.*

*Хоч через неї плакав і терпів,
Але мені не сором з нею жити,
Я прірву з нею перейти успів,
Упавших, щоб підняти і простити...*

ВОГНІ

*Не горіте, вогні, де серця мого і душі нема,
Де не витала ще мрія і моя не ступала нога,
Не горіте ви там, де не жив я, не вчився,
Куди я не добрався, а дух мій не добився.*

*Єдиного бажаю, аби ви там горіли,
Де сили, мов потоки, мої вже зашуміли,
Де мої мрії світлі кружляють летом птиці
І де нуртують води незчерпної криниці.*

РАНОК

*Цей ранок – наче пісня тихих вод,
Струмить у дух мій білими снігами
І розбиває кригу непогод,
Ізнявшись бистровійними вітрами.*

*Він неповторність у моїх словах
Сяйнув, скоривши простір крил огребом,
І відтоді я сам, неначе птах,
Одне крило – земля, а друге – небо.*

НЕСИ МЕНЕ, ВІТРЕ

*Неси мене, вітре, неси за курган,
За ліс березовий мене понеси,
Не бійся, як стріне в дорозі туман –
Його своїм шалом ти вмить рознеси...*

*І де ти побачиш високий горіх,
І матір мою у старім кожушку,
Спинися над нею – зорею утіх,
А потім, де хочеш, з тобою піду.*

НЕ СТІЙТЕ, КОНІ

*Не стійте, коні, біля брами,
Летіть у степ, у далечінь...
Несіть, як хочете, із вами
Думок моїх шумку бистринь.*

*У даль, у даль, вороні коні, –
Лише не вибийте з сідла,
Хай обливає вітер скроні
Світанком вічності крила.*

СОПІЛКА

*Вже вечір, а зірок нема,
Сховалися за чорні хмари,
Лиш десь сопілка чарівна
Виспіває біля кошари.*

*Та хоч не видно тих зірок,
Ти не сумуй, сопілко мила,
Із почуттів сплету вінок
Тобі, бо ти їх зрозуміла.*

МОЇ ДОРІЖКИ

*Голубить небо всі мої стежки,
А їх на цьому світі – гей немало!
Допоки віра ллється з вишини –
То радість є, і щастя не пропало.*

*Без неї важко жити на землі,
Вона завжди нещасних духом гріє,
Зайде у серце, розцвіте у сні
І дасть пораду добру в безнадії.*

*Її плекаю у душі щодня,
І хоч яка важка була б дорога,
Вона – мій провідник, моя броня, –
Моя несхитна й щира віра в Бога.*

МИНАЄ ОСІНЬ

*Минає осінь на вітрах,
Зітліло листя, як мої мрії,
З гнізда вже не злітає птах,
Похолодало і в надії.*

*Так шкода, що вона пройшла
І барви всі з тобою взяла,
А була гарна – золота.
О, як мене причарувала!*

*Збіднів і змерз вишневий сад,
А я лиш за одним жалію:
Його зігріти був би рад,
Але не зможу, не зігрію...*

ПОРА ВИРУШАТИ В ДОРОГУ

*Пора вирушати в дорогу,
До щастя і муки іти
Та дякувать долі і Богу
За вдачі й невдачі завжди.*

*Я трутнем й лінивцем не буду,
Бо де у житті я спинивсь,
Знайшов там і землю, і воду,
І хліб там насущний вродивсь.*

*Вірші у святковім наряді
Пливли вальсом сонячних стріл.
На цьому яскравому святі
Сам Бог сів, як гість, за мій стіл...*

СПОГАД ДАВНІХ ЛІТ

*Мене катує спогад давніх літ,
Черпаю я його із пройдених стежок.
Де той хлопчина, де той світ,
Коли він вперше взяв у руки батіжок?*

*А віз скрипів, полохав сон доріг,
І зорі потухали у імлі.
Здавалось, що батьківський поріг –
Це знак безсмертя на землі.*

*Мій віз скрипів, скрипів, скрипів
І гасли дні у закруті доріг,
А шепіт одиноких яворів
У музику натхненну переріс.*

*Бриніли струни віщих мандолін,
Буяли звуки у тривожних снах,
І я вже бачив обрис перемін
У моїй долі і моїх ділах.*

*Цвіла напруга в пульсі молодім,
Гуляла в жилах невгамовна кров,
Я кружеляв у вихорі палкім
І неминучу ждав свою любов.*

*Тепер цей спогад спалює мене
Й голубить серце водночас,
Бо він закарбував лише одне:
Що я люблю, люблю безумно вас.*

ХМАРИ

*Підперезались громом чорні хмари,
Кудись, у безвість, мчать і мчать,
Немов розгублені, без чабана, отари,
Немов моя роз'ятрена печаль.*

*Моє минуло літо, ось вже осінь
Сплітає павутиння обіч скронь,
Але з душі не зникла світла просинь —
Вона надій моїх і дум вікно.*

ЯК ВЕРБИ СПАЛИ

*До мене гай заговорив
В пору нічну, як верби спали,
Як коням гриви – диво-див –
Місячні промені чесали.*

*І вітер спів тоді відніс
До зваб дрімучої діброви,
Як буйні трави край беріз
Свої купали в росах брови.*

*Невтомний гомін берегів
На скрипці хвиль бажав заграти,
Та враз спинився, занімів,
Щоб водам сон не турбувати.*

*І віз скрипучо покотивсь
Десь по дорозі – все скоріше,
Та дуб до нього нахиливсь
І попросив: котись тихіше.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*Не годі турбувати сни,
Бо доовкіль вже хоче спати.
І віз спинивсь, де ясени
Збирались ранок зустрічати.*

СИЛА ВІРИ

*Без віри нікуди не йду,
Ніде в житті не повертаю,
Я з нею дишу і живу,
Я з нею гину й воскресаю.*

*Я віру би не проміняв
На жодне длаго в світі цьому,
Я з нею не боюся драм,
Ні ворогів, ні туч, ні грому.*

*Я з нею й злобу переміг,
І відчинив душі віконце,
Припавши до Господніх ніг,
Пустив у неї Правди сонце.*

ПЕРЕД МОГИЛОЮ ДРУГА

*Квітнева ніч село покрила
І всі пірнули в легкі сни.
Чи є на світі така сила,
Що знає, де існуєш ти?*

*Ти режисером був, мій друже,
Як грав я славу роль Петра.
Тепер сумую дуже, дуже,
Бо знаю, що тебе нема...*

*Дивлюся на сільські дороги,
Якими ми не раз ішли,
А від страждання в'януть ноги,
І від нежданої туги.*

*Так хочеться з тобою бути,
Хоч раз почути ще твій спів,
Щоби ніколи не забути
Все те, що серцем ти зігрів.*

*Вже і сльоза не забуває,
Не забуває образ твій,
Вона троянди поливає,
Щоб на твоїм цвіли гробі .*

*Пригадую оті декора,
Який для п'єс ти малював.
Для мене все те ще прозоре,
Ніщо я не позабував...*

*Тепер твій хрест в цвіту проміння.
Його голубить вишина.
Радію: кожне покоління
Цінитиме твоє ім'я...*

ДРУЗЯМ

*Не від'їжджайте, ще постійте тут,
Без вас бо глухо, наче в домовині,
А з вами річки весело плывуть,
Небесні зорі – гей би на калині.*

*Як ви є тут, радіє водограй,
Я все це серцем і душею бачу,
Вам тільки повертатися назад,
Я з вами досягаю всю достачу.*

*Ваш голос дух мій тішить в кожному мить,
Він добрий, як Йордан в Господнім краю,
Без нього роком переходить мить,
Тому я вас так кличу, так шукаю.*

*Ви не судіть запрошення моє,
Як прямо судять деякі провину.
Ваш дух в моїм ще з юності живе,
Тому я вас кличу в рідну Негостину.*

ДНІПРО

*Я бачу, я чую, як стогне Дніпро,
Як хвилі свої підіймає.
Хто бачив хоч раз в Україні його,
Той з ним все життя розмовляє.*

*Такий він величний, могутній, живий,
Цілюють його всі сузір'я,
Шевченківський дух понад ним осяйний,
І простору й часу – безмір'я.*

*Єдиний він в світі, в єдиній красі,
Ніхто поруч нього не стане,
За те, що його осіяли в борні
Любов'ю українські гетьмани.*

*Дивіться, як сяють його береги,
Як в славі себе зберігають,
О, Боже, дай сили йому на віки,
Бо з ним неосянні сяють.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*Бористена рідна й свята теплота
Не раз нас, українців, зігріла.
Тому я горнунь до Славути-Дніпра,
Щоб кров українська кипіла.*

СВІЧКИ

*Свічки жалобні бачу край хрестів.
Горять собі і тихо догорають.
Колись вони і нам, як людям всім,
Біля хрестів між квітами засяють.*

*І догорять, як кожен промінець,
В честь пам'яті і нашого мовчання,
Бо все на світі має свій кінець:
Журба і радість, горе і сіяння.*

БЕЗТАЛАННЯ

*На стежці мого мандрування
Не видно, щоб сіяли зорі,
Лиш пліч-о-пліч йде безталання,
Як гостре слово у докорі.*

*Не знаю, як воно без згоди
Мені до стежки причепилось?
І нині ще зі мною ходить.
Хіба таке мені судилось?*

НАВЧИ МЕНЕ, ЗЕМЛЕ

*Навчи мене, земле, терпіти й мовчати,
Навчи бути плідним, не сохнути в прах.
Інакше не зможу нізащо впізнати,
Ні мамину вишню, ні батьківський дах.*

*Навчіть мене, липи, пахучим триматись,
Щоб в запаху цьому співало село.
Навіть і в дні бурі, щоб зміг зберігатись,
Щоб був я завжди як найкраще вино.*

*Навчіть мене, води, пливти й не боятись
Бурхливого вітру, ні хвиль, ані тьми,
Я так палко хочу з красою обнятись
І хочу я бути в житті без вини.*

НЕ ХОЧУ НІКОЛИ

*Не хочу ніколи я йти за таким,
Що гордість свою вище зір піднімає,
А потім зникає і гине, як дим,
Який за собою й сліду не лишає.*

*Коли на путі зустрічаю таких,
То серце тріпоче, як злякана пташка,
Здається, лечу у безодню всіх лих,
І в мить ту зітхає десь кожна ромашка.*

*Не треба клонитись душею таким,
Зріктися таких – то найрадісне діло,
Бо краще на світі зостатись одним,
Ніж з гордим у пекло рушати несміло.*

Я ТАК ХОТІВ БИ ДЕСЬ ЗУСТРІТИ МАМУ

*Я так хотів би десь зустріти маму
Так, як колись її я зустрічав,
Я би відкрив душею двері, браму,
І в домі, як царівну, привітав.*

*Я так хотів би глянути їй в очі,
Побачить в них тепло і доброту,
Й той час, коли не досипала ночі,
Як витирала з моїх віч сльозу.*

*З'явся, моя мамо, з-за сузір'я
І в Негостину рідну повернись,
Зайди на наше казкове подвір'я,
Щоб пригадати, як було колись...*

*Твоя любов і твої легкі руки,
Я в переході літ всіх не забув,
Вони, наче пісенні, вічні звуки,
Живуть у спогадах, де б я не був.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*Тебе я, мамо добре пам'ятаю,
Любов твоя, як цвіт, в мені живе,
Хоч би мої слова дійшли до раю,
Щоб Господь Бог віддячився за все:*

*За всю любов до рідної родини,
За всю турботу в нелегкім житті,
І за любов до рідної дитини,
Безсонні ночі і турботні дні...*

НАШ ГЕНІЙ

*В сіянні вкраїнським Шевченко живе,
У славі й безсмерті наш геній цвіте.
Не зрадив він роду, йому лиш служив,
Він рідну Україну всім серцем любив.*

*І дав він народу безцінний свій дар —
Написаний слізьми і кров'ю «Кобзар».
Хай слава його огортає щодня,
І тішиться кожна вкраїнська душа.*

НА СХИЛІ ВІКУ

*Я вже живу на схилі віку,
Кругом виспіває зима,
Й ніде нема такого ліку,
Щоб повернулася весна.*

*Щоб знов у дзеркалі побачить,
Як я зацвів, завеснявів,
Одні засудять, хтось пробачить,
Що не зрікаюся я слів.*

МЕНЕ НЕ ТРИВОЖАТЬ

*Мене не тривожать дороги тяжкі,
Хай би навіть громи кресали,
Вони мене носять на своїм крилі,
Не ждучи від мене похвали.*

*Я гідно бажаю дороги пройти,
Хоча вони мають і скруту.
Лиш з ними я зможу весь час обійти
Неправду, брехню і отруту...*

ВЕЛИЧАЮ

*Я музику люблю і величаю,
В її акордах бачу я красу,
Якою дишу, тішусь, розмовляю,
Бо в її звуках мрію і живу.*

*Я в музиці і зрію, і зростаю,
Бо вона – диво... Творить чудеса.
Крім неї щастя іншого не знаю,
Вона – священна й чиста, як сльоза.*

*Я в музиці знайшов свій лік, безмірність,
До сліз радію – я її пізнав!
Між мною й нею торжествує вірність,
Яка цвіте в сузір'ї всіх октав...*

ЗАХМАРИЛОСЬ

*Захмарилося – і буря розгулялась,
Як на бенкеті браві козаки.
Доці з квітками, як брати, обнялись.
А ми з тобою? Боже! Навпаки...*

УГОРУ ЙШОВ

*Угору йшов, хоч часто падав я,
Не мій це успіх і не мого роду,
Тих сил я набираюсь із «Кобзаря»,
За те й одержав Божу нагороду.*

ТИША

*Довкола тиша, пустка, безгомінь,
Потонули у ніч шляхи тернисті,
Лиш дух мій десь летить у височінь,
Щоб більш не чути поговірки низькі.*

БІЖУ КУДИСЬ

*Біжу кудись росою і радію,
Серце живе, палає в грудях цвіт,
Немовби біг стрічать свого Месію,
Щоб з Ним піти в безсмертний світ...*

*Біжу, біжу, й кругом співа барвінок,
Хоч десь поблизу шурхотить змія...
Я не боюсь! Ось, співу мій заранок,
Тут я в красі не знатиму кінця.*

ЧЕРВОНЕ СОНЦЕ

*Червоне сонце, вітер рве листки,
Осінній гомін божевільно скаче,
Від жаху похилились і ліси,
І навіть ворон в небесах не криче.*

*Я це усе на музику кладу,
І все, що бачу, хочу записати,
Щоб моя скрипка, яку я люблю,
Могла це людям розказати.*

НЕ ХОЧУ ЖАЛЮ

*Я не живу з речей обжитих,
Не хочу бувших катастроф,
Я досить бачив мрій розбитих,
Я досить бачив в ранах строф.*

*Не хочу жалю й дорікання,
Поразку гну я до землі.
Я лиш мої святі надбання
Дарую музиці своїй.*

ЛЕЛЕКИ

*Цей ранок, наче грім, мене зустрів
І приморозив снігом квіти.
Такої я погоди не хотів,
І довелось журитись і жаліти.*

*Лелеки сіли на своє гніздо –
Засніжене... О, Боже, що робити?
Якщо я грішний, покарай мене за зло,
Але їм дай тепла, щоб могли жити!*

КВІТИ НА ДОРОЗІ

**Знайшов я квіти на дорозі –
Хтось кинув їх... З любові? Ні!
Колись і ти десь на морозі
Порозкидала і мої...**

**Тепер, як бачу світлі квіти,
Покинуті біля доріг,
Мені все почина боліти
І стає спогад, мов батіг.**

ЯК В МОЛОДОСТІ

*Ще чарами п'янкими серце блудить,
Хоч вже втомилось і спочить пора,
Воно ще так, як в молодості любить,
Хоч вже над ним регоче сивина.*

*Воно, я відчуваю, ще радіє,
Не хоче у полон тяжкий зайти.
Воно ж бо, бідне, добре розуміє,
Що згине цвіт під подихом зими.*

ВОСКРЕСНУТЬ ТРЕБА

*Воскреснуть треба з мертвих снів,
Вже час до правди прихилитись,
Треба дійти до тих верхів,
Де можна вільно проявитись.*

*Воскреснуть треба для добра,
Щоб серце й дух не відчували
Червоний біль від нагая,
В чужім грісі щоб не пропали.*

НА БЕРЕГАХ НАДІЇ

*На берегах надії я живу,
Де смерті ніж мене не досягає,
Збираю там слова – живу росу,
Хто це не знав, нехай від нині знає.*

*До цих високих, світлих берегів
Нікому не дійти з фальшивими думками,
А з правдою у мислях і душі,
Із чистим серцем, чистими руками.*

ДИВЛЮСЬ НА ВУЛИЦЮ

*Дивлюсь на вулицю знайому
І серце каже: поклонись,
Не повертайся ще додому,
Бо тут стрічались ви колись.*

*Тут під хатиною старою
Я милу на руках носив,
А ранок нас вмивав росою,
Потім і день длагословив.*

ПОЛЯ

*Іду полями і радію,
Тлумачу Божих заповідей суть,
І хоч не все ще розумію,
Та в душу скарбом вони йдуть.*

З ВЕРБОЮ

*Подеколи з вербою розмовляю
І думаю: чого вона сумна?
Дивлюсь на неї й сам себе питаю,
А відповіді, бачу, ще нема.*

*Сумує й розгортає свої віти,
Зітхає і турбується чогось,
А я так хочу з нею порадіти,
Щоб їй не самотньо жилося.*

МУЗИКА

*Я музику любив ще з юних літ,
Коли бабуся лагідно співала,
І хоч той спів не встиг я зрозуміть,
Пісня мені у душу западала.*

*Я слухав звуки чарівні,
Хотів сприйняти кожную ноту,
І врешті-решт це вдалося мені,
Бо я змагався аж до поту.*

*Корились скрипка й барабан,
І цитра, і сопілка, і гітара,
Підвладним став мені й баян,
Були вони мені до пари.*

*Мене любили земляки,
Розважав я їх акордеоном,
Співаючи рідні пісні
З великою пошаною й уклоном.*

*Без інструментів цих моє життя
Калікою було б, усі це знають,
Тому й сьогодні всі мої літа
На портативі розцвітають.*

БАРВИСТА ОСІНЬ СЕРЦЮ ДАЄ КРИЛА

*Виспівує осінь чудові кантати,
А серце записує їх,
Бо хоче їх чути, і хоче їх знати,
Як батьківський любий поріг.*

*Осінні кантати легкі і бурхливі,
Хто слухає їх – не вмира.
Подеколи плачуть, а потім щасливі
Стають навкруг мого пера.*

*І пісню заводять з легкими вітрами,
Тумани зникають в імлі,
І дух мій кормиться в ту мить чудесами,
І вічним стає в цій красі.*

СТУКАЄ ОСІНЬ

*Вже стукає осінь у шибку вітрами,
Упізнав я цей лагідний стук.
Вже все золотіє у росах ярами,
Як мова бажаних сполук.*

*Дивлюсь у вікно на осінні затії,
Із радості серце бринить.
Мов з мирних небес на сади і на мрії
Всім золотом світу дощить.*

*О, Боже, не знаю, як все це вмістити
В маленький мій дух назавжди.
Дай сили в цім злоті роки ще прожити,
А потім, що хочеш роби!*

ЯК ДОБРЕ

*Як добре, коли вишні зацвітуть,
Як ще батьки з криниці воду п'ють,
Як друзі ще до столу приступають,
І всі в піснях, мов лілії, цвітуть.*

*Тоді, здається, небо все радіє,
І кожна жилка скрипкою стає
Та своїм співом квіти в серці сіє
Й звучати дзвінко не перестає.*

МОВ ДИКІ ГУСИ

*Летять, мов дикі гуси, наші дні,
Пливуть, як хвилі річкою щодня.
Чому все переходить, наче в сні?
Чи виходу інакшого нема?*

*Летить пора турбот, пора надій.
Пора розлуки, радості, зітхань,
Пора кохання, молодості, мрій
Й пора юнацьких щирих поривань...*

*Стікає з тіла сила і краса,
Зозуля менше й менше літ кує.
Зникає з хати мати дорога,
Дідусь і батько, і бабуса... Все...*

*І чую, як втихає серце грань,
Лиш спогади, мов промені ясні,
Мою кохану викличуть з зітхань,
Щоб усміхнулась, як колись, мені...*

В ЛІСІ

*Не раз я в ньому дуби малював,
Бо ліс для мене – це жива картина.
Не раз мене він віттям захищав,
Коли над ним гуляла хуртовина.*

*Я з лісом дуже міцно подружив,
Не раз нас ніч стрічала на розмові,
Я в ньому був щасливий і творив,
Ще й молодів в його міцній любові.*

*Не раз я з ним, як з братом раду мав,
Всі рани вмів йому перев'язати,
Щоб ріс в красі, у часі щоб буяв,
Щоб я його ще встиг намалювати...*

ЧАРІВНА СКРИПКА

*З дитинства я на скрипці друзям грав
Пісні найкращі – сумні і веселі,
Немов коштовності безцінні їх шукав
І не до одної заглянув оселі...*

*Шукав по людях цих святих скарбів,
Бажав душею й серцем збагатіти.
Мені дав крила український спів,
І я зумів у височінь злетіти.*

*І нині до людських осель лечу,
Мелодії по Буковині сію.
У радості між ними я живу.
Інакше жити я не хочу і не вмію.*

ПОСТІЙ, МОЯ МАМО

*Постій, моя мамо, зі сну не зникай,
Постій, як колись, біля мене,
Хоч жде тебе сяйво, жде тебе рай,
Постій ще, постій, моя Нене.*

*Прийдуть нам до згадки ті милі часи,
Ті ночі і дні колискові,
І світ безконечний твоєї краси,
І вічність твоєї любові.*

*Я все це пригорну собі до душі,
Я буду ті сни колисати,
І кожен поставить питання собі:
Хіба ця краса його мати?...*

СПОГАДИ, СПОГАДИ

*Вже зорі посходили, сад дрімає,
А спогади б'ють у віконце знов.
Лиш той їх розуміє, хто кохає,
Хто постраждав за чистую любов...*

КАРТИНИ

*Сади зеленіють, як тії картини,
Які я малярю душою щодня,
Щоб бачили всі красу Негостини,
І як виглядає насправді вона.*

*Я кожний куточок і кожну стежину
Кладу всім чуттям на своє полотно,
Я все це робитиму аж до загиноу,
Бо цим відкриваю до неї вам вікно.*

ТІЛЬКИ ЧОРНІ

*За вишиванку я узявсь колись,
Вона мене цілком заповонила,
У її квітах – серце, подивись,
Твоє кохання в вишивці ожило.*

*На вишиванці квіти неземні:
Червоні, білі, мов свята фольклорні,
Їх розібрали всякі паничі,
Для мене залишили тільки чорні.*

ПОВІРИВ ЇЙ

*Повірих їй, на плечі взяв я зорі,
І океани всі у душу їй заніс.
За це ти затоптала без жалю і болю
Мої пісні й кохання, із якими зріс?*

НЕ ВМРЕ

*Блукаючи по світу, я пісню знайшов,
І взяв її під серця свого дах,
І голосно гукнув, щоб кожен в світі чув,
Що пісня не помре у мене на вустах.*

*Хоч зникнуть зорі світових вершин,
А чи підпалить сонце всі гаї,
Я знаю, що не лишуся один –
Пісні зі мною будуть золоті.*

ХОТІВ БИ ВТЕКТИ

*Хотів би я від спогадів втекти,
Від себе відігнати всю тривогу,
До забуття хотів би шлях знайти,
За успіхи всі поклонитись Богу.*

*Бо в спогадах топився я не раз,
Не раз вони мене в житті карали,
Не раз пронизували аж до в'яз,
І, як Христа, на муки посилали.*

*Я їх не обходив, я уперед ішов,
Хоч спогади не всі цього хотіли,
Одні з них, маючи міцну любов,
Ішли за мною і від жалю мліли...*

*Я не цураюсь спогадів таких,
Які не катували мою душу,
Цураюсь і зрікаюсь тільки тих,
Через які терпіти й нині мушу.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*В них можна бачить злобу і брехню,
Образу, зраду – давню непогоду,
Але навіщо йти в безбожну тьму?
Ніхто не хоче цього звіку-зроду...*

*Від спогадів лихих хочу втекти
І жити в любій згоді лише з тими,
В яких ще можу дівчину знайти
Ту, що кохав і не забув донині.*

ТИ НЕ СУМУЙ

*Ти не сумуй, ти не офіра,
Яка між грішники прийшла,
Ти добра, ніжна, наче ліра,
Тобі належить вся краса.*

*На жаль, тебе турбує мука,
Вона вогнем тебе пече,
Як в дні, коли прийшла розлука –
Мов громом вдарила тебе.*

*Тебе ті спогади болючі
Ведуть до сліз і до зітхань,
Зрікнися їх, вони колючі,
І поклади їх всіх на грань.*

*Не розпинай себе щоночі,
Не дана ти до розп'яття,
Не муч свої ласкаві очі,
Які чарують небеса.*

— . — . — . — *Душі моєї оберіг* — . — . — . —

*Не все зруйнує світ ласкавий,
Не дійде до твоїх утіх,
Май віру, що прийде русявий
І припаде до вуст твоїх.*

*І всі душевні клопотання
Розвіються, як лісом мла,
І з'явиться нове кохання
Й осяє знов твоє життя!*

ДО РІДНОЇ ХАТИ

*Розкішний сад і хата біла,
Але всередині – пуста.
Тут мою маму в тиші гріла
Любов невичерпна моя.*

*Зайшов я в хату, озираюсь,
Ніхто вже тут мене не жде,
Біжу до скрипки і жахаюсь –
Над нею вже павук пряде...*

*Не видно мами біля печі,
Лиш фотографія її
Безмовна висить в холоднечі,
В білім куточку на стіні.*

*Повсюди тиша і мовчання,
Де пісня жила на вустах,
Болить душа, болить зітхання,
Усе розпалось на прах.*

*Мов хтось без милості і віри
Тепло те хатнє геть розбив,
І так, як діють лицеміри,
Мені лиш втрату залишив.*

ЦІЛУЮ УКРАЇНСЬКУ ЗЕМЛЮ СПІВОМ КОБЗИ

*Ти чуєш, як прекрасно кобза грає,
Як виліковує смутні серця?
Вона вкраїнську вічну силу має,
І буде мати вона – без кінця.*

*Любив Тарас, як кобза грала
Такі пісні, що тільки в небі є,
Вона вкраїнців у біді єднала
Й давала сил на полі боротьби.*

*На рушнику українським кобза сяє.
Це заслужила на путі віків,
Бо хто її у своїм серці має,
Не зрадить той славетних кобзарів.*

*Той буде кобзу славити душею,
На ній зіграє пісні чарівні
І буде все життя дружити з нею,
Спочатку тут, а далі – у вишині...*

МОЛИТВА

*О, Боже вічний, Боже справедливий,
Молюсь до тебе щиро – осіни,
Бо лиш з Тобою завжди я щасливий,
Тому мою молитву оціни.*

*Благослови з небес Ти Негостину –
Це українське радісне село.
Прости йому оту важку «провину»,
Що любить рідну мову, як добро.*

*Не допусти, щоб це село страждало,
Щоб розіп'яли мову без вини,
Збери всіх українців – їх не мало!
Щоб рідним словом тішились вони.*

*Його їм треба, як життю любові,
Як птахам простору і вишини,
Без нього дух закований в окові,
А ми всі – винуваті без вини.*

*Осяй, Небесний Царю, Негостину,
Щоби зростала в рідному й цвіла,
А з нею українську всю родину
Від Монреалу аж до круч Дніпра.*

*Щоби прославилась у рідній мові,
Щоб несла світом вічний свій вінець,
Щоби цвіла в синів й дочок любові,
У вірності їх молодих сердець.*

*Тому, Всевишній, я Тебе благаю,
Щоб Негостину Ти благословив,
За те, що рідну мову зберігає,
Щоб негостинців Ти нагородив.*

МАЛЕНЬКЕ СЕЛО

*Маленьке село, але більше, як світ.
Прекрасне, як цвіт молодії любові,
Я в ньому живу, наче тисячу літ
Й кохаюсь в його солов'їній мові.*

*Село українське з минулих віків,
Неначе початку і краю не знає,
Та все ж його перший незрівнянний спів
Українською мовою дух повторяє.*

*Живе, як безсмертя, не знає кінця,
Не має від Бога веління старіти,
Його ця безсмертність і вічна краса
В синівській крові буде лиш молодіти.*

*Сади пахнуть медом, колоссям поля.
Як хочеться в ньому життя все прожити!
Із пригорщі матері випить вина,
Пісні українські всім серцем любити.*

*Була перша пісня, а потім село,
Воно з її ласки й краси появилось.
Зійшла вона з неба, як дар, як тепло,
Щоби у селі мені ще краще жилось.*

ДЕ ТИ ЖИВЕШ?

*Де ти живеш? В промінні чи в росі?
Не перестав я ще тебе шукати...
А як, скажім, знайду тебе в красі,
Чи матиму я щось тобі сказати?*

ХТО Я ТАКИЙ?

*Хто я такий, ріка чи острівець?
Чи той Ковчег, з яким не потопаю?
Здається, зникну, як той вітерець,
І відповіді певної не знаю...*

КУДИ

*Куди ти зібрався, мій друже?
Дивись, як мете надворі,
Дивись, аж деревам сутужно –
Мороз їх на муку прирік.*

*Ось бачиш, бандура в куточку,
Заграй під завії, заграй!
Ось маєм вина цілу бочку,
Як вип'єм, ти бувше згадай.*

*Якщо пригадаєш розлуку,
В якій ти себе розгубив,
Не плач і не падай в розпуку –
Щасливий лиш той, хто любив...*

ПРОМІНЬ

*Летять до мене в гості журавлі,
Безхмарне небо усмішкою пахне,
Розкутий промінь виграва в траві,
Як в пам'яті дитинство непогасне.*

*Горітиме він в кронах ясенів,
Красою виграватиме край неба,
Щоб журавлями день наш не збіднів,
І не змаліла наша в нім потреба.*

*І зблиснуть громом обрії в імлі,
Веселкою зачлечаться простори,
І на грайливому небеснім тлі
Спахне садів цвітіння неозоре.*

*А потім все весною задзвенить
І сколихне відлуннями висоти
Лиш на одну, одну коротку мить, —
І дух земний уже не побороти...*

СХОДИ ЖИТТЯ

*При свічці, бо світла в той час ми не мали,
Мені вповідала матуся моя:
Був січень і снігом мело й завівало,
Як я народився – невинне дитя.*

*А через п'ять літ без жури біля печі
Я слухав бабусині милі казки,
Чарівно сіяли навколо всі речі,
І в них поринав я, хлопчак, залюбки.*

*Як був я вже учень за партою в школі,
Як мамин синок, не все добре чинив.
За те, що не вивчив уроки доволі,
Учитель, як батько, мене посварив.*

*Та, мовби у сні, й двадцять літ появилось,
То вік був сіянь, може, з сонячних квіт,
В той час я бажав, щоб батьки не журились,
Що я обійти забажав увесь світ.*

*А тут вже й кохання прийшло в мої мрії,
Сильне його світло спинило мене,
З'явилися в мене вже інші надії,
І небо було вже для мене не те...*

*В життя я пішов, наче вітер у поле,
А тут вже і тридцять відчув, наче в сні,
Я тішився ними, мав дім, мав і волю,
Й не раз їх купав у червонім вині.*

*До сорок дійшов, як до рідної хати,
Весело було і щоночі, й щодня,
Дививсь на картини у світлій кімнаті,
Від щастя п'яніла й співала душа.*

*Але незабаром в саду солов'їнім
Мене привітали і літ п'ятдесят.
І я озирався у тиші осінній
Та думав: що міг би в літах цих почать?*

*Турбота, турбота й великі зусилля,
Стукнула уже шістдесятка мені.
Питаюся, де вже батьки мої милі,
Що жили в цій хаті, мов земні святі.*

*Вони два хрести на кладовищі мають,
Під ними у вічному спокої сплять.
О Боже, й мої вже літа догорають.
Та ж скільки мені це? Невже сімдесят?*

*Не хочеться вірити... Може це бути?
Хіба мені падати в чорний відчай?
Та наче шепнув хтось на вухо, щоб чути:
До тих сімдесят ще п'ятірку додай.*

*І я озирнувся, аж тут, за плечима,
Чекають ще інші на світу межі,
Я бачив їх ясно, своїми очима,
Літа то мої, а не чиїсь чужі.*

*Я голос почув: — Не жалій за літами,
Радій, що прожив, хоч нема вороття,
І килим застелюй від хати до брами,
Бо йде попрощатись з тобою життя...*

ТИ – АНГЕЛ МІЙ

**Берись за ніж, не бійсь, рубай,
Впаду до ніг твоїх покірно тут,
Лиш іншої дороги не шукай,
Вона не дасть нічого, крім отрут.**

**Як хочеш бути громом грізним – будь!
Чи більш тобі до серця блискавиця?
Лише одного, прошу, не забудь:
Ти – ангел мій, ти є моя криниця...**

ВСЮДИ БІЛЬ

*Всюди біль і всюди рана,
Серце рветься і кипить...
Що ти вдіяла, кохана,
Що мене все так болить?*

*Дай мені якогось гою,
Щось для рани, щось благе,
Бо відколи не з тобою,
Щось мені всі сили рве.*

*Я ще зможу почекати
Твоїх слів, як вороття,
Бо хто може так кохати
І чекати так, як я?*

Я МРІЯВ

*Я змалку мріяв, що в житті
Буду з небес зірки збирати,
А також в морі кораблі
Від тьми і бурі захищати.*

*Я мріяв стати не вогнем,
А квіткою в траві-росиці.
І не миритися з мечем,
А жити журавлем криниці.*

*Я мріяв міст почерез світ
Прокласти з віри і любові,
Щоби повіки людський рід
Не знав залізної окови.*

*Я мріяв з вічності сплести
Для людства мирні сподівання
І відділити назавжди
Квіти і радість від ридання.*

*Я мріяв гнів втопити в млі
І усміх радісний вітати,*

*І на оновленій землі
Усім лиш мирне сонце дати.*

*Я мріяв пісні казкові
В ангельські шати одягнути,
Щоб суцї всі на цій землі
Могли серцями пригорнутись.*

*Я мріяв виправити всі
Криві стежки й круті дороги,
Щоби безмежний їх сувій
Стелився лагідно під ноги.*

*Я мріяв мовити садам.
Аби й зимою розцвітали,
І в їх пахучий, пишний храм
Закохані дорогу знали.*

*Я мріяв матері літа
Від плину часу вборонити,
Щоби зосталась молода
І перестала би журитись.*

*Не все, що мріяв, я зробив.
Але стараюсь доробити,
Бо усвідомив до кінця,
Що варто так на світі жити...*

ПРО КІНЕЦЬ

*Кінець снує моє життя,
Кладе на нього павутиння,
Засновує його буття,
Як пряжу добра господиня.*

*Снує, розмотує його,
Аби і нитки не лишилось,
Щоб поетичне джерело
Вмить висохло, і щоб спинилось...*

*Кінець, який гримить з віків,
І смуток світом розсіває,
Красу жінок, чоловіків,
Без краплі милості стирає.*

*Як бачу крізь вікно душі,
Він вже направився й до мене,
В нього за поясом ножі,
Щоби утнути все зелене...*

*Ніхто з кінцем ще не дружив,
Й дружити вже ніяк не буде,
Із тим, що стільки зла зробив
Хіба могли б дружити люди?*

*Кажуть одні – прийшов кінець,
Як той злочинець, і до мами,
Тепер прибуде й панотець
Піде за нею аж до ями.*

*Тепер хотів би і мене,
Уже скреслити з існування,
Він мріє тільки лиш про це
Розлуки хоче, не здібання.*

*Він всіх втина ножем дивним
Його це воля, а чи Бога,
Скажіть, якби боровсь я з ним
Чия була би перемога?*

СПОГАДИ

*Люблю я свої спогади ласкаві,
Бо стільки є їх, як у небі зір,
Я не лишив їх, щоб цвіли в неслав'ї,
Я їх зібрав з дібров, з садів, із гір.*

*Щоб зберегти їх, докладав зусилля,
Щоб жоден спогад не пропав, не зник,
І щоб його не змила жодна хвиля,
І не згорів би, як тонкий сірник.*

*Для мене спогади – моя скарбниця,
Це роздуми про плин життя ріки,
І в пам'яті це осяйна світлиця,
В якій хотів би жити я віки.*

*Хоч деякі карають мої думи,
Бо залишив рубці глибокі біль,
Та я стараюся омити струни,
Щоб не підняти в серці заметіль.*

*В житті буває всякого доволі,
І сум, і радість, та минає все,
Лиш спогади тримають у неволі,
До них звертаюсь, щоб знайти себе.*

*Вони мені показують дороги,
Які я ще ізмалку перейшов.
Показують дитинство моє вбоге,
Усе, що загубив і що знайшов.*

ДРУЗІ МОЇ

*Нас було багато в селі Негостині,
Колись ми ще були зовсім молоді,
Лиш спогади нам залишилися нині.
Куди відлетіли ті радісні дні?...*

*Прожили ми молодість нашу в єднанні,
Ніхто з нас не зраджував добру мету,
Ми всі знаходили у справжнім коханні
І щастя, і радість, і душ прямоту.*

*У звуках пісень ми всі разом прожили,
Під цвітом любові й під цвітом садів.
Тоді ми роки наші іще не числили,
Не знали про старість, про сум, ні про гнів.*

*Життя було гарне, як далі небесні,
Ніхто не шукав образити красу,
Часи ті були неймовірні, чудесні,
Я в спогадах їх крізь життя пронесу.*

*Розсіялось все по життєвій дорозі,
Десь зникла за обрій юнача краса,
Бо де були весни, тепер там морози,
І все йде поволі до свого кінця...*

*Нема вже дівчат у барвистім цвітінні,
Одні з них подались в небесні сади,
А там вже немає ні часу, ні тіні
Там місця не має метіль сивини.*

*Чимраз нас все менше на рідних дорогах,
Вже трудно зустріти десь друга свого,
А скільки ще дишуть в старечих знемогах,
Лікують поранене віком крило.*

ВПАЛА СМЕРЕКА

*Смерека впала біля дуба,
Злий буревій не пожалів.
Вона для дуба була люба,
Він нею тішився, радів.*

*Але настав той день розлуки
І вперше він засумував,
Тоді подумав: «Мав би руки,
Її б я вірно захищав.*

*Не допустив би, щоб упала
Така зелена і струнка.
Вона ж весь час мене кохала,
Така зелена і лунка.*

*Дививсь на зелень її вічну,
І не гадав, що доживу
Уздріти мить оту трагічну –
Її побачить неживу».*

*Не встиг із нею одружитись,
Як мріяв дуб у ясні дні,
Але прийшла пора журитись,
Сховалось щастя у сльозі.*

*Ніколи дуб не зміг забути
Смереку ту, яку любив.
Хіба ж могло інакше бути?
Хіба б він гріх свій пережив?...*

ШУКАВ СВОЄЇ ДОЛІ

*Шукав повсюди я своєї долі,
І щоб знайти її, я світ пройшов,
Шукав і в розкошах, і у неволі,
І в решті-решт таки її знайшов.*

*Так постаріла, що не міг впізнати,
Змарніла, побіліла, як зима,
Знайшов її біля пустої хати,
Де ні вікон, ані дверей нема.*

*Стояла, згорблена... Погаслі очі,
Глибокі зморшки на чолі.
Куди поділись усміхи дівочі?
Тепер уста холодні і бліді...*

*Я гірко думав, чом так постаріла,
Де загубила молодість свою,
Коли відзеленіла і відцвіла,
Коли вплела у коси сивину.*

*Вона ж з-під вік вглядалась в мене,
Бо не жаліли і мене літа, –
Все, що цвіло і що було зелене,
Тепер покрила холодом зима.*

*Ще мить якусь вдивлялась і спитала
Крізь сльози, що з очей враз потекли:
– Скажи мені, чи я тебе впізнала,
Це ти, Михайле, любчику, це ти?*

ЯК ГАРНО В ХАТІ

*Як гарно в хаті, де живу,
Уся убрана килимами,
На жаль, щоб бачить цю красу,
Немає тут моєї мами.*

*Вона любила рідний дім,
Як любить доли верховина,
Як блискавиця любить грім,
Як любить Бога Негостина...*

Я МОЖУ ПРОЩАТИ

*Я можу прщати, хоч серце не згідне,
Всіх тих, що бажали розбити мій дух.
На це заставляє село моє рідне,
Щоб помсті накласти на руки ланцюг.*

*Я можу вернутись до згоди і дружби,
До всіх тих, що бігли до підлих огид,
До тих, що зрікалися Божої служби
Й цінили в безцінності тільки свій вид.*

*Я можу любити і тих, що рубали
Мою доброту і талант на шматки,
Я їх не збираюсь ніколи судити
Тому, що Господь каже ясно: люби!*

ЯК ВПАВ Я

*Як впав я від втоми на битій дорозі
Й піднятись на ноги свої я не зміг,
Вже бачив кінець свій на білім морозі,
Бо, впавши, не чув вже ні рук, ані ніг.*

*І хтозна з якої крутої дороги
Прийшов якийсь красень до моїх знемог,
І тіло зігрів, і поставив на ноги,
Лиш потім дізнавсь я, що то був сам Бог.*

ЗМІСТ

ТВОРЧЕ ДОВГОЛІТТЯ.....	5
Літа.....	9
На крилах поезії.....	11
Старий?.....	13
Осіннє царство.....	15
Вітри.....	16
В пам'ять Поета і Героя України Івана Драча.....	17
Я повернусь.....	19
Ти пахнеш веснуванням.....	20
Берези.....	21
Втіха.....	21
По-українськи.....	22
Осінні тумани.....	23
Опадає листя.....	24
Свята рада.....	25
Всі покоління.....	27
Марно не трудився.....	27
Ніхто не судить.....	28
Безконечність гористь.....	28
Верни мене.....	29
Ночі – мов сестри.....	29
Йде в гості мама.....	30
Ростуть бузки.....	32
Як я родився.....	34
В душі моїй.....	35
Я був.....	36
Не словом.....	37
Прийдіть до мене.....	37

<i>Моя ліра.....</i>	<i>38</i>
<i>Дороги</i>	<i>39</i>
<i>Мов вишня.....</i>	<i>40</i>
<i>Дорога дитинства.....</i>	<i>41</i>
<i>Як повертаюсь</i>	<i>43</i>
<i>Прийшла весна</i>	<i>43</i>
<i>Я вам належу</i>	<i>43</i>
<i>Як зорі заснуть.....</i>	<i>44</i>
<i>Згадки</i>	<i>46</i>
<i>Мов на тростині</i>	<i>46</i>
<i>Вересень</i>	<i>47</i>
<i>Корінь вічності.....</i>	<i>48</i>
<i>Привіт</i>	<i>50</i>
<i>Молитва.....</i>	<i>51</i>
<i>Негостинська калина</i>	<i>52</i>
<i>Золота осінь.....</i>	<i>54</i>
<i>Моя любов</i>	<i>55</i>
<i>Вогні</i>	<i>57</i>
<i>Ранок</i>	<i>58</i>
<i>Неси мене, вітре</i>	<i>59</i>
<i>Не стійте, коні.....</i>	<i>60</i>
<i>Сопілка</i>	<i>61</i>
<i>Мої доріжки.....</i>	<i>62</i>
<i>Минає осінь</i>	<i>63</i>
<i>Пора вирушати в дорогу.....</i>	<i>64</i>
<i>Спогад давніх літ.....</i>	<i>65</i>
<i>Хмари.....</i>	<i>67</i>
<i>Як верби спали.....</i>	<i>68</i>
<i>Сила віри</i>	<i>70</i>
<i>Перед могилою друга</i>	<i>71</i>

<i>Друзям</i>	<i>73</i>
<i>Дніпро</i>	<i>74</i>
<i>Свічки.....</i>	<i>76</i>
<i>Безталання.....</i>	<i>77</i>
<i>Навчи мене, земле.....</i>	<i>78</i>
<i>Не хочу ніколи</i>	<i>79</i>
<i>Я так хотів би десь зустріти маму.....</i>	<i>80</i>
<i>Наш Геній</i>	<i>82</i>
<i>На схилі віку</i>	<i>83</i>
<i>Мене не тривожать</i>	<i>84</i>
<i>Величаю.....</i>	<i>85</i>
<i>Захмарилося</i>	<i>86</i>
<i>Угору йшов</i>	<i>86</i>
<i>Тиша</i>	<i>87</i>
<i>Біжу кудись.....</i>	<i>87</i>
<i>Червоне сонце</i>	<i>88</i>
<i>Не хочу жалю</i>	<i>89</i>
<i>Лелеки</i>	<i>90</i>
<i>Квіти на дорозі</i>	<i>91</i>
<i>Як в молодості</i>	<i>92</i>
<i>Воскреснуть треба</i>	<i>93</i>
<i>На берегах надії.....</i>	<i>94</i>
<i>Дивлюсь на вулицю</i>	<i>95</i>
<i>Поля.....</i>	<i>96</i>
<i>З вербою.....</i>	<i>96</i>
<i>Музика</i>	<i>97</i>
<i>Барвіста осінь серцю дає крила</i>	<i>98</i>
<i>Стукає осінь</i>	<i>99</i>
<i>Як добре</i>	<i>100</i>
<i>Мов дикі гуси.....</i>	<i>101</i>

<i>В лісі.....</i>	<i>102</i>
<i>Чарівна скрипка</i>	<i>103</i>
<i>Постій, моя мамо</i>	<i>104</i>
<i>Спогади, спогади.....</i>	<i>105</i>
<i>Картини</i>	<i>105</i>
<i>Тільки чорні</i>	<i>106</i>
<i>Повірю їй</i>	<i>107</i>
<i>Не вмере.....</i>	<i>107</i>
<i>Хотів би втекти.....</i>	<i>108</i>
<i>Ти не сумуй.....</i>	<i>110</i>
<i>До рідної хати.....</i>	<i>112</i>
<i>Цілую українську землю співом кобзи.....</i>	<i>113</i>
<i>Молитва.....</i>	<i>114</i>
<i>Маленьке село</i>	<i>116</i>
<i>Де ти живеш?</i>	<i>117</i>
<i>Хто я такий?</i>	<i>117</i>
<i>Куди.....</i>	<i>118</i>
<i>Промінь.....</i>	<i>119</i>
<i>Сходи життя</i>	<i>120</i>
<i>Ти – ангел мій.....</i>	<i>123</i>
<i>Всюди біль.....</i>	<i>124</i>
<i>Я мріяв.....</i>	<i>125</i>
<i>Про кінець.....</i>	<i>127</i>
<i>Спогади.....</i>	<i>129</i>
<i>Друзі мої</i>	<i>131</i>
<i>Впала смерека</i>	<i>133</i>
<i>Шукав своєї долі</i>	<i>135</i>
<i>Як гарно в хаті.....</i>	<i>137</i>
<i>Я можу прощати.....</i>	<i>138</i>
<i>Як впав я.....</i>	<i>139</i>

